

Milé děti,

nezdá se vám občas, že vaši rodiče rozumí jenom málo tomu, co potřebujete, co děláte, nebo tomu, co považujete za důležité? Abych vám vysvětlila, proč mě to napadlo: Já jsem kdysi, když mi bylo tak deset, jedenáct let, s mými rodiči takový problém měla. Například se to týkalo oblékání. Naše babička byla švadlena a když byla moje maminka malá, téměř všechno oblečení ji přešívala z toho, co zbylo po dospělých, protože byli velmi chudí. Ale ve škole, do které maminka chodila, byla takových chudých dětí spousta. My jsme také byli velmi chudí a tak si maminka myslela, že nám také postačí oblečení, které babička přešila z toho, co zbylo po dospělých. Jenže jiným dětem, které se mnou chodily do třídy, kupovali rodiče oblečení v obchodech – a to byl rozdíl! A nikdo jiný v naší třídě už přešité oblečení nenosil. Ale to naše maminka nechápala. Nebo: Když byla moje maminka malá, chodila do klášterní školy a tam se velmi dobře od řádových sestřiček naučila, jak se má dodržovat půst. Třeba tehdy ani v adventu – před Vánoci – se nesměli katolíci účastnit žádných veselých akcí. Proto ani její klášterní škola před Vánoci žádné takové akce nepořádala. Ale ve třídě, do které jsem chodila já, organizovala soudružka učitelka vždy před Vánoci besídku, na které děti vystupovaly s různými veselými čísly a potom bylo pohoštění, při kterém si děti také užívaly spoustu legrace. Ale moje maminka řekla:

„My jsme se žádných veselých akcí v adventu nesměli účastnit, tak vy, moje děti, taky nesmíte.“ A nechodila jsem na žádnou besídku. Ale jak to vysvětlit ostatním dětem? Musela jsem hledat vždycky nové a nové výmluvy... Před chvílí jsem napsala, že jsme měli „soudružku učitelku“. Hm, to asi

také nepochopíte, co to znamenalo. Vy máte ve škole „paní učitelky a pány učitele“, že? Zkuste se zeptat svých rodičů nebo prarodičů, jestli oni zažili ve škole oslovení „soudruhu, soudružko“ a co to znamenalo... Já to vím: To znamenalo, že učitelé museli učit žáky pouze to, co jim přikázala komunistická strana. Takže třeba o křesťanství jsme se z příkazu komunistické strany učili, že je naivní a věří mu jen hloupí lidé. To už ve vašich školách neexistuje, že?

Umím si představit, že vaši rodiče také občas na vás chtějí, abyste byli takoví jako oni, když byli tak velcí jako dnes vy. Tak si to totiž představují všichni rodiče. Jako kdyby byly jejich děti úplně stejné jako oni když byli malí a svět jako kdyby byl úplně stejný jako tenkrát. Jenže v tom je právě ten omyl. Svět je dneska úplně jiný než byl tenkrát. Oni se nemuseli starat o mobilní telefony, nemuseli si přát hrát si místo učení s počítačem – ani mobilní telefony, ani počítače a plejstejný a internet a facebook ještě vůbec nebyly. Nebo třeba právě s tou vírou a s náboženstvím. Dneska si může každý věřit, čemu chce. Nikdo nikomu nic nezakazuje. Ani nepomlouvá, že křesťanství je jenom pro hloupé lidi. Zatímco vaše maminky a tatínkové jako děti svoji víru spíše před ostatními dětmi tajili, o vás může celá třída vědět, že chodíte v neděli do kostela a vám se nemůže nic stát. Jenže třeba já, když jsem byla tak velká jako vy, jsem vůbec nebyla zvyklá na to, že se mě někdo zeptá:

„A proč ty vlastně chodíš v neděli do kostela? A čemu to vlastně vy, křesťané, věříte? A nepřipadá ti ta tvoje víra, že svět vznikl za sedm dní, trošičku naivní ve srovnání s tím, co říkají vědci?“

No, schválně, zkuste se zeptat svých rodičů nebo prarodičů, co by vám poradili, jak na takové otázky odpovědět? Můžu

vám říct, že já jsem si také musela dát velkou námahu, abych přišla na to, jak odpovídat na takové otázky, když už jsem byla dospělá a lidé se mě začali takhle ptát, protože už se zase smělo chodit do kostela.

Aha, ještě jsem si v té souvislosti vzpomněla na jeden příběh z evangelia. Josef, Marie a Ježíš, kterému bylo právě dvanáct let, šli o velikonočních svátcích do Jeruzaléma navštívit jediný chrám Izraelců. Chodili tam se svými rodiči, když byli malí, chodili tam i když byli dospělí se svým synem Ježíšem. Ale ouha. Ježíš chtěl najednou něco, co oni sami nikdy nezažili: zůstat v chrámu a hovořit tam s dospělými učenici o Bohu, svém Otci. Najednou si nerozuměli. Ale byli trpěliví, Maria to všechno uchovávala ve svém srdci. A Ježíš, když vyrostl, ukázal nám všem Boha jako Otce: Boží děti nejsou jenom děti do patnácti let, Boží děti jsme všichni. Ti, kdo mají jednoho otce, jsou sourozenci, že? Takže vaši rodiče jsou sice vaši rodiče, když nesou odpovědnost za vaše zdraví nebo vzdělání. Ale jsou vlastně také současně vaši sourozenci, když spolu hledáte, jak by se měli chovat malí, mladí a dospělí křesťané právě v tomhle světě. Ve světě, který se o tolik změnil od doby, kdy vaši tatínci, maminky, babičky a dědečkové byli tak staří, jako jste teď vy. Schválně, někdy to s nimi zkuste.

Zdraví vás

vaše babička Ludmila

